

ภทราวดี มากมี: การพัฒนารูปแบบการวัดประสิทธิผลองค์การสำหรับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์: การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์เชิงสาเหตุพหุระดับ (DEVELOPMENT OF A MODEL OF ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS MEASUREMENT FOR FACULTIES OF EDUCATION: AN APPLICATION OF MULTILEVEL CAUSAL ANALYSIS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ, อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี, 358 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการวัดประสิทธิผลของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย (2) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุระดับบุคคล และระดับสาขาวิชา ที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย และ (3) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบเชิงสาเหตุพหุระดับของประสิทธิผลคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และกลุ่มมหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระดับสาขาวิชาจำนวน 132 สาขาวิชา และระดับบุคคลจำนวน 991 คน โดยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 4 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 59 สาขาวิชา 397 คน และมหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 73 สาขาวิชา 594 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามวัดจาก ตัวบ่งชี้ 9 ตัว ได้แก่ 1) ความพึงพอใจในการศึกษาของนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การพัฒนาด้านวิชาการและบุคลิกภาพของนิสิต/นักศึกษา 3) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร คณาจารย์และผู้บริหาร 4) การพัฒนาวิชาชีพและคุณภาพของคณาจารย์ 5) การเป็นระบบเปิดและปฏิสัมพันธ์กับชุมชน/ผลที่เกิดขึ้นกับสังคม 6) ความสามารถในการได้มาและจัดหาทรัพยากร/การเงิน 7) การบรรลุเป้าหมายตามภารกิจ 8) คุณภาพกระบวนการจัดการภายใน และ 9) การเรียนรู้และการพัฒนา เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีช่วงพิสัยค่าความเที่ยงระหว่าง 0.718 – 0.898 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ความแปรปรวนพหุนามด้วยโปรแกรม SPSS องค์ประกอบเชิงยืนยัน องค์ประกอบพหุระดับ และการวิเคราะห์เชิงสาเหตุพหุระดับด้วยโปรแกรม Mplus

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ (1) ผลการพัฒนารูปแบบการวัดประสิทธิผลคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ พบว่าในระดับบุคคลตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสำคัญอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน โดยตัวบ่งชี้คุณภาพกระบวนการจัดการภายใน มีความสำคัญมากที่สุด ในขณะที่ในระดับสาขาวิชานั้นพบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจ ส่วนตัวบ่งชี้การเป็นระบบเปิดและปฏิสัมพันธ์กับชุมชน/ผลที่เกิดขึ้นกับสังคมมีความสำคัญน้อยที่สุดทั้งระดับบุคคลและระดับสาขาวิชา (2) รูปแบบเชิงสาเหตุพหุระดับประสิทธิผลองค์การสำหรับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 702.030$, $df = 371$, $p = 0.000$, $\chi^2 / df = 1.892$, CFI = 0.980, TLI = 0.972, RMSEA = 0.030, SRMR_w = 0.027, SRMR_u = 0.097) (3) ปัจจัยเชิงสาเหตุระดับบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ นโยบายและการบริหารจัดการ การมีตำแหน่งทางวิชาการ จำนวนปีที่ทำงานในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มากกว่า 5 ปี และคุณลักษณะของบุคลากร ส่วนปัจจัยระดับสาขาวิชาที่ส่งผลต่อการรับรู้ประสิทธิผลองค์การสำหรับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ นโยบายและการบริหารจัดการ และคุณลักษณะของบุคลากร ทั้งนี้ชุดของตัวแปรทำนายระดับบุคคลสามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิผลคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ระดับบุคคล และระดับสาขาวิชาได้ร้อยละ 95.00 และ 91.90 ตามลำดับ (4) รูปแบบเชิงสาเหตุพหุระดับประสิทธิผลองค์การสำหรับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มีความแปรเปลี่ยนด้านรูปแบบระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและกลุ่มมหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ

4984688627: MAJOR MEASUREMENT AND EVALUATION

KEYWORDS: MEASUREMENT MODEL / FACULTY OF EDUCATION EFFECTIVENESS /
MULTILEVEL CAUSAL ANALYSIS

PATTRAWADEE MAKMEE: DEVELOPMENT OF A MODEL OF ORGANIZATIONAL
EFFECTIVENESS MEASUREMENT FOR FACULTIES OF EDUCATION: AN APPLICATION
OF MULTILEVEL CAUSAL ANALYSIS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SIRIDEJ SUJIVA,
Ph.D., THESIS CO-ADVISOR: PROF. SIRICHAIR KANJANAWASEE, Ph.D., 358 pp.

The objectives of the present research were: (1) to develop an effective measurement model for faculties of education at higher education institutions in Thailand; (2) to study causal factors at individual and field levels for correlation and effect on effectiveness of faculties of education; and (3) to test invariance of a multilevel causal analysis model of faculty of education effectiveness among public universities and public autonomous universities. A total of 132 fields and 991 samples were randomly stratified, and consisted of 59 fields 397 persons from four public autonomous universities (Chulalongkorn University, Chiang Mai University, Burapha University and Thaksin University); and 73 fields 594 persons from seven public universities (Khon Kaen University, Mahasarakham University, Silpakorn University, Kasetsart University, Srinakharinwirot University, Naresuan University and Prince of Songkla University). Instruments used was a questionnaire. Organizational effectiveness was described by nine variables, namely: (1) educational satisfaction; (2) academic development; (3) faculty members' satisfaction; (4) professional development; (5) system openness and community interaction; (6) ability to acquire resources; (7) goal attainment; (8) internal process management; and (9) learning and development. A 5-point Likert scale was used to measure the results, with Cronbach's alphas ranging from 0.718 to 0.898. Statistical analyses were made based on descriptive statistics, and Pearson's product-moment correlation coefficient was calculated using SPSS software. Multilevel confirmatory factor analysis and multilevel causal model analysis were performed using Mplus.

The research results showed that: (1) The model of organizational effectiveness of faculties of education in public autonomous and public universities, in terms of faculty members' perceptions, showed that individual levels regarding faculty of education effectiveness were important for all indicators: the most important at an individual level was internal process management, while at a field level the most important was goal attainment; but system openness and community interaction were less important at both levels. (2) The proposed multilevel causal model of faculty of education effectiveness fits quite well with the empirical data set ($\chi^2 = 702.030$, $df = 371$, $p = 0.000$, $\chi^2/df = 1.892$, CFI = 0.980, TLI = 0.972, RMSEA = 0.030, SRMR_w = 0.027, SRMR_b = 0.097). (3) Statistical analysis further showed that individual-level variables, such as management policy, academic experience and characteristics of field, significantly affected the faculty members' perceptions of effectiveness. For field-level variables, only policy management and personal characteristics of the unit were significance. The predictor variables at the individual and field levels accounted for variance of the faculty of education effectiveness of about 95.00% and 91.90%, respectively. (4) The test of the invariance of the multilevel causal model of faculty of measurement effectiveness showed that the developed model was not invariant in model.